

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. III. Qualiter acquiratur possessio rerum corporalium?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

pter nimiam earum varietatem, cui communis regula statui possit; illud solum adverterim, vehementer errari à precedentibus eo solum fundatis titulo, *quia jam sic est in usu, in praxi, in consuetudine*; nam nec usus, nec praxis, nec consuetudo jus ullum tribuit, nisi *rationabilis*, hoc est, digna, quæ sit materia legis; & accedat consensus legalis ejus, cujus est illam approbare, ut ostendimus l. 1. *tit. de consuetud.*

990. Dubitari tamen potest, an, cum in divisione hæreditatis tibi obtingit certa pars (fundus v. g. vel pars domus) altera cohæredi; iste autem tibi deinde cedat etiam partem suam, sufficiat, pro acquirenda possessione etiam partis cessæ, quod tu prius apprehenderis tuam partem, sic, ut cessio alterius etiam pro sua parte, tibi sit instar apprehensionis factæ, sufficientis ad acquirendam possessionem etiam partis cessæ, sine alia ejus apprehensione à te facta? Resp. negativè, ex n. 982. supponitur enim in hoc casu, quod animus Titii v. g. rem, seu portionem suam apprehendentis, tanquam suam, se non extenderit ad partem cohæredis non apprehensam; nec pro tali casu extat juris dispositio fingentis cessionem haberi pro vera, seu corporali partis cessæ apprehensione, nisi accedat aliquod eorum in cessione, de quibus à n. 985. sed sic sumus extra casum; & ita sentire videtur Haunoldus tom. 1. *de jure, & just. tr. 3. numer. 217.*

991. Not. præterea inter modos acquirendi possessionem, sine nova rei apprehensione, nimirum *verâ*, ex parte acquirentis per seipsum facta, numerari etiam modum eam acquirendi per clausulam *constituti*; qui est modus generalis, quando præcedente quocunque titulo ad transferendum Dominium habili, constituis te possessorem nomine illius, cui rem alienasti; quia ex constitutione quasi procurator illius effectus es, arg. l. *quod meo, ff. h. t. ibi: quod meo nomine possideo, possum alieno nomine possidere; nec enim muto mihi causam possessionis, sed desino possidere, & alium possessorem Ministerio meo facio*; &c. Procurator alienæ possessioni præstat Ministerium; & quamvis de hoc jam ege-

rimus supr. illud tamen notandum adhuc videtur, quod iste modus per clausulam *constituti* constituendi alteri possessionem in fundo empto, vel donato, sit loco traditionis; quare si donans alicui fundum, seipsum, loco & nomine donatarii, constitueret possessorem, & donatarius hanc constitutionem acceptaret, censeretur ei fundus jam traditus, & donatio etiam re perfecta.

§. III.

Qualiter acquiratur possessio rerum corporalium?

992. SEU, quod idem est, *jurium?* pro quo not. quædam jura esse, quæ quasi inhærent rebus corporalibus (ut sunt *servitutes*) quædam, quæ non; ut *jus eligendi, postulandi, &c.* possessio, vel quasi possessio jurium non inhærentium rei corporali acquiritur per usum, & exercitium, tanquam jure debitum cum scientia, & patientia illius, cujus intererat prædictum usum concedere, vel impedire; de jure civili probatur communiter ex L. *Quories 2. ff. de servitutibus*; ibi: *ego puo usum ejus juris pro traditione accipiendum esse; ideoque interdicta veluti possessoria constituta sunt*; item ex L. 2. C. *de servitut. & aquar. L. 3. §. dare. ff. de usufruct.* at hæ leges procedunt non tantum de acquirenda possessione jurium non inhærentium, sed etiam inhærentium rei corporali. Requiritur autem scientia, & patientia potentis concedere, vel impedire talem usum, & exercitium, ut istis actibus possessio acquiratur, ne acquirens alieni juris fur, & usurpator censeatur.

993. De possessione, vel quasi possessione juris eligendi acquisita per exercitium electionis activæ acquisitum, extat c. *Cum Ecclesia 3. h. t.* nam, cum vacante Cathedrali Ecclesia Sutrinâ, Canonici Episcopum elegerint, ac ejus confirmationem à Sede Romana postulassent, opposuerunt se Clerici Conventualium Ecclesiarum, electionem impugnantes; quod ipsi, qui erant in possessione, simul cum Canonicis *activè eligendi Episcopum in illa Cathedrali*, exclusi, & contempti essent. Pon-

Pontifex (ubi dicti Clerici suam possessionem legitime probassent, ex eo, quod rite docuerint, se in trinum Episcoporum electionibus, ante hanc, celebratis presentes adfuisse, & vocem habuisse eligendi) præmissam electionem factam à Canonicis, contradicentibus Clericis, & exclusis, decrevit irritandam, Clericos in eam quasi possessionem (quam ante controversiam motam habebant) reducendo. Nec obstat, quod in eod. c. 3. Pontifex à Clericorum impetitione super electionibus faciendis Canonicos Sutrinensis Ecclesiæ absolvat, & Clericis illis imponat perpetuum silentium; nam aliud est, Clericos habere possessionem juris eligendi; aliud habere proprietatem talis juris; possessionem ex usu præterito illis non negat; sed tantum proprietatem; & quoad hoc illis imponit silentium; quia, licet probaverint, se per trinum electionis exercitium acquisivisse possessionem juris eligendi; non tamen probarunt, completum esse tempus possessionis; ut præscriptione proprietatem acquirerent, ut clarè constat ex textu, ibi: cum secundum statuta canonica electionis Episcoporum ad Cathedralium Ecclesiarum Clericos regulariter pertinere noscantur, nisi alibi secus obtineat de consuetudine speciali; nec ex eo, quod Clerici antedicti, se inter eligentes, Sutrinus Episcopus probaverunt tertio extitisse, ius eligendi, propter brevitate temporis, usque ad præscriptionem legitimam non producti, sibi acquirere poterunt, & actore non probante, qui convenitur, & si nihil præstiterit, obtinebit: ab eorum impetitione super electionibus faciendis vos duximus absolvendos, sæpe dictis Ecclesiarum Clericis super hoc perpetuum silentium imponentes.

994. Loquendo autem de acquirenda possessione jurium inhærentium rei corporali; constat ex dictis, eam pariter acquiri per usum, & exercitium cum scientia & patientiâ Domini, qui talem usum potest jure concedere, vel impedire, ut diximus ex L. quoties, supr. dictu; ubi tamen nota non sufficere qualemcunque patientiam domini, non impediens talem usum; nam si dominus patitur talem usum, & exercitium ex sola benevolentia, amicitia, precario, &c. talis usus, ac exercitium non sufficit ad acquirendam posses-

sionem juris, faciendi deinceps tale exercitium, & usum; tunc enim non exercetur tanquam usus exercenti debitus; alias, precario, vel ex mera gratia frequenter admissus ad mensam alterius, acquireret possessionem juris exigendi talem admissionem, tanquam debitam; quod tamen dici non potest. Et ideo, ut ex tali usu ac exercitio possessio juris capiatur, propterea, quod Dominus sciat, & patitur illud exercitium, advertendum est ad qualitatem actuum, qui exercentur, an sint ex illorum numero, qui communiter conceduntur solum ex benevolentia; vel non, nisi, cum permittuntur, quod credantur debiti; advertendum quoque erit ad qualitatem personæ, cui talis usus permittitur; si enim is, qui exercet talem usum (v. g. iter, per fundum Domini) sit huic specialiter amicus, aut alio titulo conjunctus, ex quo potius amicitia, ac benevolentia ratio, quam debiti præsumitur; non juvabit talis usus uno tantum, vel altero actu exercitus ad acquirendam possessionem.

Ex hoc colliges, qui probare potest etiam unicum actum (v. g. quod tanquam Elector activè concurrerit ad electionem Prælati talis Ecclesiæ) exercitium scientibus, & patientibus illis, qui coeterò quin poterant concedere, vel impedire, sufficienter probare, se adeptum possessionem juris eligendi Prælatum talis Ecclesiæ; nisi vel ratione personæ sic admissa, vel ratione circumstantiarum præsumi merito possit, esse dissimulatum merè precario, & solâ benevolentia; quæ præsumptio locum non haberet, si talis nullam benevolentia, aut conjunctionis prærogativam haberet; ratio sumitur. i. ex L. i. §. quantum. ff. de aqua quotid. ubi ad probandam quasi possessionem, ducendi aquam per fundum alterius, sufficit probare, semel aliquem fuisse usum.

Hoc ipsum probat Pirhing. h. t. n. 10. ex c. cum de beneficio. §. de præbend. in 6. ex hoc enim concludit, cum, qui semel elegit intra 4. annos, esse in quasi possessione juris eligendi; & pro hac opinione citat glossam in c. cum ab Ecclesia, h. t. v. in trinum. In dicto c. 5. dicitur, concessum impetranti mandatum de sibi providendo beneficio seculari, intelligi debere de illo, quod per Clericos seculares posses-

sum est usque ad legitimam præscriptionem, ut habet rubrica; seu, ut habet textus, quod tanto tempore ab uno, vel pluribus secularibus Clericis, institutis in eo Rectoribus, continuè, ac pacificè gubernatum est, ut præscriptio legitima sit completa; etiam si antè, vel post Religiosi ministraverint in eodem.

997. Videri posset alicui, possessionem juris, per unicam Rectoris secularis institutionem in beneficio, prius gubernato quandoque per Regulares non acquiri; sed tantum per præscriptionem, quod hic est extra statum quæstionis; dicendum tamen etiam ex hoc textu rectè probari, quod diximus n. 995. nimirum per unicum actum non gratuito concessum, seu à sciente domino non impeditum, acquiri possessionem juris; cum enim textus affirmet, ex unica investitura, seu institutione Clerici secularis, in tali beneficio, posse acquiri jus, ut deinceps Clerici seculares in tali beneficio institui possint; præscriptio autem non procedat sine possessione continuata pacificè, necesse est, quod etiam ex unico actu institutionis, acquiratur possessio talis juris.

998. Colliges 2. si actus, qui exercetur, est talis, ex quo præsumi possit, illum à Domino non impediri nisi ex benevolentia, esto etiam frequenter fiat, consequenter non, tanquam non debitum, non sufficere unum actum ad acquirendam possessionem, prout colligitur ex L. 1. ff. de itinere actuque privato, ubi Prætor ait: quo itinere, actuque privato, quo de agitur, vel via, hoc anno nec vi, nec clam, nec precario ab illo usus es, quo minus ita utaris, vim fieri veto. Hoc interdicto continetur remedium retinendæ hujus possessionis specialis, & explicatur §. 2. ibi: hoc interdicto Prætor non inquirit, utrum habuit jure servitutem impositam, an non? sed hoc tantum, an itinere, actuque hoc anno usus sit non vi, non clam, non precario &c. Si modo anno usus est vel modico tempore, idest, non minus, quam triginta diebus.

999. Ex hac juris dispositione deducitur, ad acquirendam possessionem servitutis, seu juris itineris (eundi scilicet, vel currus ducendi per fundum alterius) non acquiri uno actu, sicut n. 995. diximus de possessione juris, v. g. aquæ ducendæ, tigni im-

mittendi, & aliis juribus, præsertim non inhererentibus rei corporali; nam in possessione itineris aliud meritò statuendum erat; quia sæpe ex præsumpta facultate, jure amicitiae, aut similis conjunctionis per alienum fundum ire solemus. In servitute igitur itineris, ut quis juris possessionem obtineat, requiritur, ut, qui possessionem istam præterdit, tali itinere per fundum alienum usus fuerit intra annum à die interdicti retrò numerandum; & quidem diebus triginta illius anni, ac opinione competentis sibi talis servitutis, seu juris sumendi iter, seu transitum per talem fundum; sic colligitur ex cit. jure; & constat ex L. ult. ff. quemadmodum servit. amitt. nam omne jus consistit in debito, ut ait Abbas in c. cum in Ecclesia. h. t. n. 25.

Ceterum, etsi quis præterdens possessionem acquisitam ex usu, & exercitio, probare debeat scientiam, & patientiam Domini; videtur tamen hoc non exigi, sed potius præsumi, quando probat, ejusmodi usum durare jam à tempore immemoriali; imò etiam tricenario, ut existimat Pirhing h. t. n. 10. §. Secundo; dans rationem, quia tanto tempore, jus illud adipisci potuit præscriptione; sed dubitari potest, quomodo usus, & exercitium dare possit possessionem juris, utendi, vel exercendi certos actus in, vel circa rem alienam? præsertim, si, ut aliqui volunt, ad acquirendam solam possessionem juris non requiratur bona fides; sicut in præscriptione, per quam alteri, contra quem præscribitur, adimitur Dominium, & transfertur in præscribentem. Dixi, ut aliqui volunt; nam Pirhing. cit. §. bona fides, ait: bona fides (ut scilicet quis existimet, sibi jus competere) non requiritur quidem ad acquirendam possessionem juris alicujus; ut tradit Abbas cit. n. 26. requiritur tamen ad utucapiendum, sive præscribendum jus v. g. eligendi, ita, ut si per duos actus, imò etiam unicum factæ electionis, vel collationis acquisita sit possessio juris eligendi, vel conferendi.

Dupliciter fieri potest, quòd quis exerceat actum, vel usum juris alieni, vel in, aut circa rem alienam; primò, sciens, nihil juris in ordine ad talem actum sibi competere, quo casu tale exercitium fit

malè

malâ fide: secundò: *existimans*, sibi competere jus exercendi talem, & consequenter debitum, ut in eo exercitio non impediatur, ad hoc existimandum inductus his, vel similibus motivis, & rationibus: si fama viciniæ est de debito talis actus; si sint indicia, vel signa, commune iter, vel saltem viciniæ; si Antecessor pariter eodem exercitio usus est &c.

est, clausulâ) *si qua mihi justa causa videbitur.*

§. IV.

An sine apprehensione corporali hæres acquirat possessionem rerum hereditariarum?

1002. In primo casu per usum, ac exercitium *malâ fidei* videtur non posse acquiri possessio juris, nisi dominus, qui potest concedere, vel impedire, non impediatur, etiam in casu, quo alter talem usum tanquam debitum præterdit; tunc enim videtur consentire, ac illi jus constituere: 2. si dominus quidem tentet impedire, sed inefficaciter; puta, si alter opponendo se, vi prævaleat; & iste, cum posset, intendendo actionem contra illum non resistat; & quasi animo deposito talem in usu relinquat; tunc enim quoad talem usum deinceps respectu illius Invasoris, videtur rem derelinquere; quo casu possessionem juris, impediendi alios à tali usu, amittit; & alter, etiam juris dispositione subintrat: ubi autem usus & exercitium sit *bonâ fide*, non *usus*, sed *jus*, & *lex* possessionem tribuit.

1003. Dubitari præterea potest, an, & qualiter possessor, à rei domino vocatus in iudicium, ut à tali usu vel exercitio desistat, vel possessionem justam probet, id docere teneatur? Ad 1. partem responsio est affirmativa, ne scilicet habeatur tanquam injustus, & malâ fidei possessor; ad 2. Resp. possessionem *justam*, seu *bonâ fidei* ab eo sufficienter probari, si doceat, se talem usum, ac exercitium, tanquam sibi debitum, fecisse, persuasum ex illis, vel similibus motivis, de quibus *num. 1001.* Notandum autem, possessori servitutis; vel itineris, tanquam sibi debiti in alieno fundo, non obstarè, esto fundi dominus ei objiciat, quòd integro anno non sit usus itinere per talem fundum; si allegans possessionem doceat, se quidem hoc anno non esse usum tali itinere propter impedimentum, v. g. inundationem; usum tamen anno præcedente saltem 30. diebus, idquè ex cit. *L. 1. §. Si quis. ff. de itinere*, aduquè privato, ibi: *potest repetitâ die hoc interdicto uti per integrum restitutionem ex illa parte* (id

Videtur affirmandum. 1. quia *hereditas* est successio in universum jus, quod habuit defunctus: atqui *possessio* est jus, ut patet ex dictis; nam licet ejus inchoatio in facto consistat, in conservari tamen dicitur jus detinendi rem semel possessam; ergo etiam hoc jus transmittitur unâ cum aliis ad hæredem. Deinde, hæredi prodest possessio defuncti, quæ per continuationem servit ad absolvendam usucapionem, §. *diutina. Institut. de usucap.* atqui non prodesset, si non transmitteretur, quia non continueretur possessio; ergo transmittitur possessio non minus, quàm Dominium aliarum rerum: tertio, hæres in usucapionem succedit, *L. cum miles 30. ff. ex quibus causis major. in integr. restit.* & ratio redditur in textu, ibi: *quia possessio defuncti, quasi juncta, descendit ad hæredem, & plerumquè nondum hereditate aditâ completur*: quarto, Pater, & filius una eademquè persona esse censentur: ergo si Pater possedit, censetur filius possidisse.

Dicendum tamen negativè cum Covarr. *Variat. resol. 3. Gail. l. 2. observ. 129. & 159. & aliis. Prob. 1. ex L. 30. §. 5. ff. de acquirend. possess.* ibi: *quod per Colonum possideo, hæres meus, nisi ipse nactus possessionem, non poterit possidere*: & additur ratio generalis, desumpta ex conceptu possessionis: *retinere enim animo possessionem possumus adipisci non possumus. Prob. 2. ex L. 1. §. 15. ff. si is, qui testamento, ibi: possessionem hereditas non habet, quæ facti est, & animi: sed nec hæredis est possessio, antequam possideat; quia hereditas in eum id tantum transfundit, quod est hereditaris; non autem fuit possessio hereditatis.* Ex his legibus universalis ratio deducitur pro sententia negante: nam hæres per hoc, quòd talis sit, nihil acquirit, nisi quod